

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III

PHYSICAL EDUCATION

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

DEC - 71313

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 40

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थीनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

DEC-71313/III

PHYSICAL EDUCATION

Paper III

शारीरिक शिक्षा

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** पश्न सोडवा.

1. A bell-shaped curve is :
 - (A) Positively Skewed Curve
 - (B) Negatively Skewed Curve
 - (C) Normal Curve
 - (D) Bimodal Curve
2. Serve in Volleyball is an example of :
 - (A) Giving impetus to one's own body
 - (B) Receiving impetus from one's own body
 - (C) Receiving impetus from external object
 - (D) None of the above

1. घंटाकृती वक्र असा असतो :
 - (A) धन-विषमित वक्र
 - (B) ऋण-विषमित वक्र
 - (C) प्रसामान्य वक्र
 - (D) द्विशंकू वक्र
2. व्हॉलीबॉलमधील सर्व्ह हे याचे उदाहरण आहे :
 - (A) स्वतःच्या शरीरावर प्रघात (इम्पेटस) घेणे
 - (B) स्वतःच्या शरीराकडून प्रघात (इम्पेटस) घेणे
 - (C) बाह्य वस्तूकडून प्रघात (इम्पेटस) घेणे
 - (D) वरीलपैकी नाही

3. Which of the following is *not* a specified objective of physical education curriculum for the state of Maharashtra ?

- (A) Skill-related fitness
- (B) Health-related Physical Fitness
- (C) Physical Literacy
- (D) Lifetime physical activity behaviour

4. The major contributors of energy in the early minutes of high-intensity exercise are :

- (A) ATP-PC system
- (B) ATP-PC and glycolytic system
- (C) Glycolytic system
- (D) Oxidative system

3. पुढीलपैकी कोणते उद्दिष्ट महाराष्ट्र राज्यासाठीच्या शा.शि. अभ्यासक्रमात विशेषकरून नोंदविलेले नाही ?

- (A) कौशल्याधिष्ठीत सुदृढता
- (B) आरोग्याधिष्ठीत सुदृढता
- (C) शारीरिक साक्षरता
- (D) आजीवन शारीरिक क्रियाशील वर्तन

4. उच्च तीव्रतेच्या व्यायामात प्रारंभीच्या काही मिनिटात प्रमुख ऊर्जा स्रोत हा असतो :

- (A) एटीपी-पीसी सिस्टम
- (B) एटीपी-पीसी व ग्लायकोलिटिक सिस्टम
- (C) ग्लायकोलिटिक सिस्टम
- (D) ऑक्सिडेटीव्ह सिस्टम

5. Match List I with List II and select the *correct* option from the codes given below :

List I	List II
(i) Speed	(1) Rate of change of displacement
(ii) Velocity	(2) Rate of change of velocity
(iii) Acceleration	(3) Rate of change of distance
(iv) Force	(4) Rate of change of momentum

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (3)	(2)	(4)	(1)
(D) (3)	(1)	(2)	(4)

5. यादी I व II जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I	यादी II
(i) चाल	(1) विस्थापन बदलण्याचा दर
(ii) वेग	(2) वेग बदलण्याचा दर
(iii) त्वरण	(3) अंतर बदलण्याचा दर
(iv) बल	(4) संवेग बदलण्याचा दर

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (3)	(2)	(4)	(1)
(D) (3)	(1)	(2)	(4)

6. A study that investigates the relationship between gender and participation in sport would be an example of :
- (A) Fundamental research
(B) Descriptive research
(C) Experimental research
(D) Action research
7. Which of the following is *not* considered in the pre-game meal ?
- (A) Timing
(B) Balanced diet
(C) Fluid content
(D) Energetics
8. The order of exercise in a strength training programme should be :
- (A) Large mass, multijoint
(B) Single joint, smaller mass
(C) Large mass, single joint
(D) Smaller mass, multijoint
9. Running has the following mechanical phases :
- (i) Backward support phase
(ii) Forward support phase
(iii) Double support phase
(iv) Flying phase
- The *correct* phase is :
- (A) I, II, III
(B) II, III, IV
(C) I, III, IV
(D) I, II, IV
6. 'लिंग व क्रीडा सहभाग यामधील सहसंबंधाचा अभ्यास' हे कोणत्या प्रकारच्या संशोधनाचे उदाहरण आहे ?
- (A) मुलभूत संशोधन
(B) वर्णनात्मक संशोधन
(C) प्रायोगिक संशोधन
(D) कृती संशोधन
7. स्पर्धेपूर्वीच्या आहारात पुढीलपैकी कशाचा विचार केला जात नाही ?
- (A) आहाराच्या वेळा
(B) समतोल आहार
(C) आहारातील द्रवाचे प्रमाण
(D) उर्जा (एनर्जेटिक्स)
8. ताकद प्रशिक्षण कार्यक्रमातील व्यायामाचा क्रम असा असावा :
- (A) मोठे स्नायू, बहुसांधीय
(B) एकसांधीय, छोटे स्नायू
(C) मोठे स्नायू, एकसांधीय
(D) छोटी स्नायू, बहुसांधीय
9. धावण्यामध्ये पुढील यांत्रिकी अवस्था असतात :
- (i) बॅकवर्ड सपोर्ट (प्रतिगामी आधार) अवस्था
(ii) फॉरवर्ड सपोर्ट (उद्गामी आधार) अवस्था
(iii) डबल सपोर्ट (द्विआधार) अवस्था
(iv) उड्डाण अवस्था
- उचित अवस्था आहे :
- (A) I, II, III
(B) II, III, IV
(C) I, III, IV
(D) I, II, IV

10. Pedometer measures the number of steps taken by an individual. This is a direct measurement of :
- (A) Level of physical activity
 (B) Leg strength
 (C) Cardiovascular endurance
 (D) Speed
11. Match List I and List II and select the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Choraco-brachialis	(1) Inferior side of shoulder joint
(ii) Teres Minor	(2) Superior side of shoulder joint
(iii) Middle deltoid	(3) Posterior side of shoulder joint
(iv) Letissimus dorsi	(4) Anterior side of shoulder joint

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(2)	(1)	(4)	(3)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

10. व्यक्तीने एकूण चाललेल्या पाऊलांच्या संख्येचे मोजमाप पेडोमीटर हे यंत्र करते. हे कशाचे प्रत्यक्ष मापन आहे ?
- (A) शारीरिक क्रियाशीलता स्तर (फिजिकल अॅक्टिव्हिटी) लेव्हल
 (B) पायातील ताकद
 (C) रुधिराभिसरण दमदारपणा
 (D) वेग
11. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) कोरॅको-ब्रेकियालिस्	(1) खांद्याच्या सांध्याची अधोबाजू
(ii) टेरेस् मायनर	(2) खांद्याच्या सांध्याची उर्ध्वबाजू
(iii) मिडल डेल्टॉईड	(3) खांद्याच्या सांध्याची पुच्छ बाजू (मागची)
(iv) लॅटिसिमस डॉर्सी	(4) खांद्याच्या सांध्याची अग्रीय बाजू (पुढची)

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(2)	(1)	(4)	(3)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

12. The most critical psychological variables in sports performance are :

- (I) Intelligence
- (II) Anxiety management
- (III) Mind training
- (IV) Aptitude

The correct answer is :

- (A) II and III
- (B) I and IV
- (C) I and II
- (D) III and IV

13. 'Imagery' is often used by athletes to :

- (A) Enhance concentration
- (B) Reduce anxiety
- (C) Cope with emotions
- (D) Improve confidence

12. क्रीडा कार्यमानातील सर्वात महत्वाची मानसशास्त्रीय चले :

- (I) बुद्धिमत्ता
- (II) चिंतेचे व्यवस्थापन
- (III) मनाचे प्रशिक्षण
- (IV) कल

उचित पर्याय आहे :

- (A) II व III
- (B) I व IV
- (C) I व II
- (D) III व IV

13. खेळडू 'इमेजरी' हा तंताचा बहुतेकवेळी यासाठी करतात :

- (A) एकाग्रता सुधारणे
- (B) चिंता कमी करणे
- (C) भावनांना सामोरे जाणे
- (D) आत्मविश्वास सुधारणे

14. Match List I with List II and choose the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Multiactivity Curriculum Model	(1) To expose students to a variety of physical activity and sport
(ii) Fitness Curriculum Model	(2) To teach students to become sports literate
(iii) Lifelong physical activity curriculum model	(3) To improve and maintain physical fitness for a lifetime
(iv) Sports education curriculum model	(4) To help students find physical activities they like and do

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(1)	(3)	(2)	(4)

14. यादी I व II जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I	यादी II
(i) बहुउपक्रम अभ्यासक्रम अभिकल्प	(1) विद्यार्थ्यांना विविध शारीरिक उपक्रम व क्रीडाप्रकारांच्या संपर्कात आणणे
(ii) सुदृढता अभ्यासक्रम अभिकल्प	(2) विद्यार्थ्यांना क्रीडाविषयक साक्षर बनविणे
(iii) आजीवन शारीरिक क्रियाशीलता अभ्यासक्रम अभिकल्प	(3) आजीवन शारीरिक सुदृढता सुधारणे व टिकवणे
(iv) क्रीडाशिक्षण अभ्यासक्रम अभिकल्प	(4) आपल्या आवडीचा शारीरिक उपक्रम शोधण्यास व करण्यास मदत करणे

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(1)	(3)	(2)	(4)

15. Diseases transmitted via the blood are :
- (A) AIDS and Hepatitis
(B) Tuberculosis and AIDS
(C) Chickenpox and AIDS
(D) Cholera and Malaria
16. The initial steep rise in the learning graph is an indication of quick progress and is technically known as :
- (A) End spurt
(B) Saturation point
(C) Initial spurt
(D) Plateau
17. In order to ensure that the athlete is perfectly prepared and can 'peak' for competition. This process may be undertaken :
- (A) Acclimatizing
(B) Tapering
(C) Competing
(D) Adapting
18. Two athletes perform strict biceps curls with 15 kg dumb-bells. One athlete has much longer forearms. Why does the biceps curl demand more muscular force from the athlete with the longer forearms ?
- (A) Resistance Arm > Force arm
(B) Resistance Arm < Force arm
(C) Resistance Arm = Force Arm
(D) Force arm is minimum
15. रक्ताद्वारे पसरणारे हे रोग आहेत :
- (A) एड्स व हिपॅटायटिस (कावीळ)
(B) क्षयरोग व एड्स
(C) कांजिण्या व एड्स
(D) पटकी व हिवताप
16. अध्ययन आलेखातील प्रारंभीचा तीव्र चढ हा जलद प्रगतीचा दर्शक आहे. त्यालाच ही शास्त्रीय संज्ञा आहे :
- (A) अंतिम उसळी
(B) संपृक्तता बिंदू
(C) प्रारंभ उसळी
(D) पठारावस्था
17. खेळाडूची पूर्ण तयारी झाली असून तो स्पर्धेसाठी सर्वोच्च पातळीचे कार्यमान साधू शकेल याची खात्री करण्यासाठी ही प्रक्रिया हाती घेतात :
- (A) अंगवळणी पडणे
(B) टेपरिंग (निमुळने करणे)
(C) स्पर्धा करणे
(D) अनुकूलन करणे
18. दोन खेळाडू 15 किग्रॅचे डंबेल्स घेवून अचूक बायसेप्स कर्ल्स करतात. यापैकी एका खेळाडूचा प्रबाहू (फोरआर्म) दुसऱ्यापेक्षा बराच लांब आहे. लांब प्रबाहू असणाऱ्या खेळाडूला बायसेप्स कर्ल्स करताना अधिक बल का लावावे लागते ?
- (A) रोध बाहू > बल बाहू
(B) रोध बाहू < बल बाहू
(C) रोध बाहू = बल बाहू
(D) बल बाहू किमान आहे

19. Review of literature helps researcher to :
- (1) State hypothesis
 - (2) Establish theoretical basis
 - (3) Analyze scores
 - (4) Evaluate related research work
- The *correct* answer is :
- (A) 1, 2, 3, 4
 - (B) 1 and 2
 - (C) 1, 2 and 4
 - (D) 2 and 4
20. The 'Inverted U-Hypothesis' for anxiety and its relation with performance states that this levels of anxiety is/are maximally detrimental for performance :
- (A) Optimum
 - (B) Moderately low
 - (C) Moderately high
 - (D) Very high and very low
21. The statement given below is false. Select the *correct* option for the underlined words, so that the statement is correct :
- The pulmonary veins carry blood from the lungs to the right atrium :
- (A) Left atrium
 - (B) Left ventricle
 - (C) Right atrium
 - (D) Right ventricle
19. संशोधकास संदर्भसाहित्याच्या आढाव्याची अशी मदत होते :
- (1) परिकल्पना मांडण्यासाठी
 - (2) संशोधनाला तात्विक बैठक देण्यासाठी
 - (3) प्राप्तांकांचे विश्लेषण करण्यासाठी
 - (4) संबंधित संशोधन कार्याचे मूल्यमापन करण्यासाठी
- योग्य पर्याय आहे :
- (A) 1, 2, 3, 4
 - (B) 1 व 2
 - (C) 1, 2 व 4
 - (D) 2 व 4
20. चिंता व क्रीडाकार्यमानाशी संबंधित इन्व्हर्टेड यू परिकल्पनेप्रमाणे चिंतेची ही पातळी कार्यमानासाठी सर्वाधिक धोकादायक असते :
- (A) पर्याप्त
 - (B) बेताची कमी
 - (C) बेताची जास्त
 - (D) अति जास्त (उच्च) व अति कमी
21. दिलेले विधान असत्य आहे. अधोरेखित शब्दासाठी योग्य पर्याय निवडून विधान सत्य करा :
- फुफ्फूसनीला फुफ्फूसातून उजव्या कर्णिके कडे रक्त वाहून नेतात :
- (A) डावी कर्णिका
 - (B) डावी जवनिका
 - (C) उजवी कर्णिका
 - (D) उजवी जवनिका

22. Match List I and List II and select the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Perfectly elastic collision	(1) angle of impact $< 90^\circ$
(ii) Partial elastic collision	(2) $e = < 1$
(iii) Direct collision	(3) angle of impact = angle of rebound
(iv) Indirect collision	(4) $e = 1$

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(1)	(4)	(2)	(3)
(B)	(3)	(1)	(4)	(2)
(C)	(4)	(2)	(3)	(1)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

22. यादी I व II जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I यादी II

(i) संपूर्ण टक्कर	प्रत्यास्थ	(1) आघाताचा कोन $< 90^\circ$
(ii) अपूर्ण टक्कर	प्रत्यास्थ	(2) $e = < 1$
(iii) प्रत्यक्ष टक्कर		(3) आघाताचा कोन = आपटण्याचा (रिबाऊंड) कोन
(iv) अप्रत्यक्ष टक्कर		(4) $e = 1$

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(1)	(4)	(2)	(3)
(B)	(3)	(1)	(4)	(2)
(C)	(4)	(2)	(3)	(1)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

23. What aspect of body movement refers to body awareness ?

- (1) To identify the parts of body and the whole
- (2) To establish the relationship of body parts
- (3) To be able to identify body parts

The *correct* answer is :

- (A) (1) and (2)
- (B) (1), (2) and (3)
- (C) (2) and (3)
- (D) (1) and (3)

24. "Student will be able to describe why heart beats faster during exercise."

The statement above is an example of learning objective is :

- (A) Psychomotor domain
- (B) Cognitive domain
- (C) Affective domain
- (D) Fitness domain

23. पुढीलपैकी कोणता घटक म्हणजे शरीर जाणीव होय ?

- (1) शरीराचे भाग व शरीराची संपूर्णता ओळखणे
- (2) शरीराच्या भागांतर्गत संबंध प्रस्थापित करणे
- (3) शरीराचे विविध भाग ओळखणे

योग्य उत्तर आहे :

- (A) (1) व (2)
- (B) (1), (2) व (3)
- (C) (2) व (3)
- (D) (1) व (3)

24. विद्यार्थी "व्यायामादरम्यान हृदयाचे ठोके जलद का होतात", ह्यांचे वर्णन करू शकतो.

वरील विधान कोणत्या क्षेत्रातील अध्ययन उद्दीष्टाचे उदाहरण आहे ?

- (A) क्रियात्मक/कारक क्षेत्र
- (B) बोधात्मक क्षेत्र
- (C) भावात्मक क्षेत्र
- (D) सुदृढता क्षेत्र

25. Newton's Second Law of Motion explains :

- (i) Impulse-momentum relationship
- (ii) Direction of change of momentum
- (iii) Relation between applied force and produced acceleration
- (iv) Action-reaction relationship.

Give the correct combination :

- (A) (i) (ii) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iii) (iv) (i)
- (D) (iv) (i) (ii)

26. Situational anxiety during competition is best tackled by :

- (I) Peptalk
- (II) Desensitization
- (III) Self talk
- (IV) Goal setting

The correct answer is :

- (A) II and IV
- (B) I and III
- (C) I and IV
- (D) I and II

25. न्यूटनचा गतीविषयक दुसरा नियम हे स्पष्ट करतो :

- (i) आवेग-संवेग संबंध
- (ii) संवेग बदलाची दिशा
- (iii) प्रयुक्त बल व निर्मित त्वरणांमधील संबंध
- (iv) क्रिया-प्रतिक्रिया संबंध

योग्य जुळणी निवडा :

- (A) (i) (ii) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iii) (iv) (i)
- (D) (iv) (i) (ii)

26. स्पर्धेदरम्यान परिस्थितीजन्य चिंता हाताळण्याचा उत्तम मार्ग :

- (I) पेपटॉक (उत्साहप्रवण भाषण)
- (II) निर्जाणीवीकीकरण
- (III) सेल्फ टॉक (स्वगत)
- (IV) ध्येय निश्चिती (गोल सेटींग)

योग्य पर्याय आहे :

- (A) II व IV
- (B) I व III
- (C) I व IV
- (D) I व II

27. What type of motivation is *not* applicable to young children ?
- (A) Extrinsic motivation
(B) Intrinsic motivation
(C) Achievement
(D) All of the above
28. An athlete runs 30 minutes everyday, but her 5000 m race time is staying the same and she is not having fun any more. What should she do to improve ?
- (A) Run a 5000 m everyday because practice makes perfect
(B) Add diversity to her exercise program to keep her from getting bored or lazy
(C) Continue focussing on all of her time on running but she should try to run faster every time
(D) Continue focussing on all of her time on running but she should try to run farther each time
27. लहान मुलांसाठी कोणत्या प्रकारची प्रेरणा योग्य ठरत नाही ?
- (A) बहिर्गत प्रेरणा
(B) अंतर्गत प्रेरणा
(C) संपादन
(D) वरीलपैकी सर्व
28. एक खेळाडू रोज 30 मिनीट धावते परंतु तिच्या 5000 m स्पर्धाकालावधी तितकाच (समान) राहत आहे व आता तिला यातून फारसा आनंदही मिळनासा झाला आहे. ही स्थिती सुधारण्यासाठी तिने काय करावे ?
- (A) रोज 5000 मी धावावे कारण सरावानेच अचूकता येते
(B) कंटाळा किंवा आळस येवू नये म्हणून आपल्या व्यायामप्रकारांत विविधता आणावी
(C) प्रत्येकवेळी अधिक वेगात धावण्याचा प्रयत्न करून धावताना पूर्णवेळ लक्षकेंद्रीत करावे
(D) प्रत्येकवेळी अधिक लांबपर्यंत धावण्याचा प्रयत्न करून धावताना पूर्णवेळ लक्षकेंद्रीत करावे

29. Which of the following is a non-probability sampling method ?
 (A) Snowball sampling
 (B) Random sampling
 (C) Stratified sampling
 (D) Systematic sampling
30. DOTS is the most effective strategy that ensures cure for :
 (A) Malaria
 (B) Typhoid
 (C) Tuberculosis
 (D) Hepatitis A
31. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :
Assertion (A) : Sport Psychology is a science of athlete behaviour.
Reason (R) : No elite sportsperson can be champion without help from a psychologist.
 In the context of two statements, which one of the following is correct ?
 (A) Both (A) and (R) are true
 (B) (A) is correct but (R) is no correct explanation of (A)
 (C) Both (A) and (R) are incorrect
 (D) (A) is correct but (R) is false
29. पुढीलपैकी न्यादरुशनाची कोणती पद्धत असंभाव्यता पद्धत आहे ?
 (A) स्नोबॉल न्यादरुशन
 (B) यादृच्छीक न्यादरुशन
 (C) स्तरीय न्यादरुशन
 (D) प्रणालीबद्ध न्यादरुशन
30. 'डॉटस्' ही अतिशय परिणामकारक उपचार पद्धती या आजाराचा इलाज सुनिश्चितपणे करते :
 (A) हिवताप
 (B) विषमज्वर
 (C) क्षयरोग
 (D) कावीळ 'A' (हिपॅटायटिस A)
31. दिलेल्या दोन वाक्यांतील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :
विधान (A) : क्रीडा मानसशास्त्र हे खेळाडूच्या वर्तनाचे शास्त्र आहे.
कारण (R) : एकही श्रेष्ठ खेळाडू मानसशास्त्रज्ञाच्या मदतीविषाय विजेता होऊ शकत नाही.
 वरील आशयासंदर्भात योग्य विधान निवडा :
 (A) (A) व (R) दोन्ही ही सत्य आहेत
 (B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
 (C) (A) व (R) दोन्हीही चूक आहेत
 (D) (A) बरोबर आहे परंतु (R) असत्य आहे

32. Impulse of force may be defined as the product of :
- (A) Mass and acceleration
(B) Velocity and time
(C) Force and time
(D) Mass and velocity
33. The most popular event at ancient 'Olympia' was :
- (A) Pankration
(B) Boxing
(C) Jumping
(D) Chariot-racing
34. When assessing internet based literature, which of the following is *not* important ?
- (A) Credibility of the author
(B) Layout of the site
(C) Purpose of the site
(D) Intended audience of the site
32. बलाचा आवेग म्हणजेच यांचा गुणाकार होय :
- (A) वस्तूमान व त्वरण
(B) वेग व वेळ
(C) बल व वेळ
(D) वस्तूमान व वेग
33. प्राचीन 'ऑलिम्पिया' मधील सर्वात लोकप्रिय बाब :
- (A) पॅन्केशन
(B) मुष्टीयुद्ध
(C) जम्पिंग (उडी)
(D) रथ-शर्यत
34. इंटरनेट वरील साहित्याचा आढावा घेताना पुढीलपैकी काय महत्वाचे नाही ?
- (A) लेखकाची विश्वासार्हता
(B) साईटची रचना
(C) साईटचा उद्देश्य
(D) साईटचे अपेक्षित वाचक

35. Balance :

- (1) is ability to retain the centre of mass of the body over the base of support
- (2) is the awareness of the body's position in space
- (3) does not depend upon the coordination between inner ear, brain, skeleton and muscles

The *correct* answer is :

- (A) (1) and (2) are true and 3 is false
- (B) (1), (2) and (3) are true
- (C) (1), (2) and (3) are false
- (D) (1) is true and (2) and (3) are false

36. Regular motion should have the characteristic of :

- (A) Zero velocity
- (B) Zero acceleration
- (C) Zero displacement
- (D) Zero speed

35. समतोल म्हणजे :

- (1) आधारभूत पायावरच्या मध्यावर वस्तूचे वजन ठेवण्याची क्षमता
- (2) अवकाशातील शरीराच्या स्थितीबद्दलची जाणीव
- (3) कानाचा अंतरंग, मेंदू, सापळा व स्नायू यांच्या समन्वयावर अवलंबून नाही

उचित पर्याय आहे :

- (A) (1) व (2) सत्य आहेत, (3) असत्य आहे
- (B) (1), (2) व (3) सत्य आहेत
- (C) (1), (2) व (3) असत्य आहेत
- (D) (1) सत्य आहे, (2) व (3) असत्य आहेत

36. नियमित (नियंत्रित) गतीमध्ये हे वैशिष्ट्य असावेच लागते :

- (A) शून्य वेग
- (B) शून्य त्वरण
- (C) शून्य विस्थापन
- (D) शून्य चाल

37. In a PE class, managerial time refers to amount of time spent on :

- (1) Roll call
- (2) Waiting for turn of practise
- (3) Dividing teams
- (4) Moving from one formation to other

The correct answer is :

- (A) (1) and (3)
 - (B) (2) and (4)
 - (C) (1), (2), (3) and (4)
 - (D) (2) and (3)
38. Longitudinal axis of joint movement is perpendicular to :
- (A) Sagittal plane
 - (B) Transverse plane
 - (C) Frontal plane
 - (D) Medio-lateral plane

37. शा.शि. वर्गामधील व्यवस्थापकीय कालावधी म्हणजे या बाबींवर खर्च झालेला वेळ :

- (1) हजेरी
- (2) सरावाच्या संधीची वाट बघणे
- (3) संघ विभागणी
- (4) एका वर्गरचनेतून दुसऱ्यात जाणे

योग्य उत्तर आहे :

- (A) (1) व (3)
- (B) (2) व (4)
- (C) (1), (2), (3) व (4)
- (D) (2) व (3)

38. सांधा हालचालीचा अन्वायाम (लॉगिट्युडीनल)

अक्ष या प्रतलाशी काटकोनात असतो :

- (A) सॅजिटल प्रतल
- (B) ट्रान्सव्हर्स (अनुप्रस्थ) प्रतल
- (C) फ्रंटल प्रतल
- (D) मिडीओ-लॅटरल प्रतल

39. Total Quality Management (TQM) is credited with increasing :

- (1) Productivity and profitability
- (2) Profitability and safety
- (3) Satisfied Staff and user groups
- (4) Productivity, profitability, satisfied staff and user groups

The correct answer is :

- (A) (1)
- (B) (1) and (2)
- (C) (1), (2) and (3)
- (D) (4)

40. According to Naturalism, the aim of education and physical education is :

- (A) Self-realization
- (B) Self-expression
- (C) Self-adjustment
- (D) Life-adjustment

39. टोटल क्वालिटी मॅनेजमेंट (TQM) (संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थापन) म्हणजे या घटकांची वाढ असे मानले जाते :

- (1) उत्पादनक्षमता व किफायतशीरपणा
- (2) किफायतशीरपणा व सुरक्षितता
- (3) समाधानी कर्मचारी व ग्राहक समूह
- (4) उत्पादनक्षमता, किफायतशीरपणा, समाधानी कर्मचारी व ग्राहक समूह

उचित पर्याय आहे :

- (A) (1)
- (B) (1) व (2)
- (C) (1), (2) व (3)
- (D) (4)

40. निसर्गवादानुसार, शिक्षण व शारीरिक शिक्षणाचे हे ध्येय आहे :

- (A) स्व-उमज
- (B) स्व-अभिव्यक्ती
- (C) स्व-संयोजन
- (D) जीवन-संयोजन

41. Short-term overloading is also known as :

- (A) Standard loading
- (B) Linear loading
- (C) Concentrated loading
- (D) Step loading

42. "Fibre composition alone is not a reliable predictor of athletic success."

The statement given above is :

- (A) Correct
- (B) Incorrect
- (C) Ambiguous
- (D) Irrelevant

41. अल्पकालीन अधिभारास असेही संबोधले जाते :

- (A) प्रमाण भार
- (B) रेषीय भार
- (C) एकाग्र भार
- (D) स्टेप (टप्पा) भार

42. "क्रीडा यशस्वीतेमध्ये स्नायू तंतू घडण ही एकमेव विश्वसनीय अंदाजकर्ता नाही."

वरील विधान असे आहेत.

- (A) बरोबर
- (B) चूक
- (C) संदिग्ध
- (D) असंबंधित

43. A study compares physical fitness of boys and girls of different age groups from rural and urban areas in state for comparison, which of the following statistical techniques will be used ?

- (1) Chi-square
- (2) ANOVA
- (3) Scheffe's post-hoc test
- (4) Regression analysis
- (5) Cronbach's alfa

The correct answer is :

- (A) (2) and (5)
- (B) (1) and (2)
- (C) (2) and (4)
- (D) (2) and (3)

43. राज्याच्या ग्रामीण व शहरीभागांतील विविध वयोगटातील मुले व मुलींच्या शारीरिक सुदृढतेचा तुलनात्मक अभ्यास करत असताना पुढीलपैकी कोणत्या सांख्यिकी तंत्रा वापर कराल ?

- (1) काय-स्क्वेअर
- (2) अॅनोव्हा
- (3) शेफीज् पोस्ट-हॉक टेस्ट
- (4) रिग्रेशन (प्रतिगमन) अॅनालिसिस
- (5) क्रोनबॅक अल्फा

उचित पर्याय आहे :

- (A) (2) व (5)
- (B) (1) व (2)
- (C) (2) व (4)
- (D) (2) व (3)

44. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Discipline, dedication and devotion make sports training a real tool of success.

Reason (R) : All athletes are devoted to their coaches.

Find the *correct* answer from the following :

- (A) Both (A) and (R) are incompatible
 (B) (A) is true but (R) is false
 (C) Both (A) and (R) are true
 (D) Both (A) and (R) are false
45. Given below is a list of function of management. Select an appropriate title from the options given below.

List :

Directing, Influencing, Motivating, Nurturing, Mentoring, Role Modeling,

Options :

- (1) Planning (2) Controlling (3) Leading (4) Organising (5) Admin-istrating (6) Staffing
- (A) 6
 (B) 2
 (C) 3
 (D) 5

44. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :

विधान (A) : शिस्त, समर्पण व निष्ठा यांमुळेच क्रीडा प्रशिक्षण हे यशाचे खरे साधन ठरते.

कारण (R) : सर्व खेळाडू त्यांच्या मार्गदर्शकांशी निष्ठावान असतात.

वरील आशयासंदर्भात योग्य विधान निवडा :

- (A) (A) व (R) दोन्ही एकमेकांशी अनुरूप नाहीत
 (B) (A) सत्य आहे पण (R) असत्य आहे
 (C) (A) व (R) दोन्ही सत्य आहेत
 (D) (A) व (R) दोन्ही असत्य आहेत
45. पुढे व्यवस्थापन कार्याची यादी दिली आहेत. दिलेल्या पर्यायातून त्यांसाठी योग्य शीर्षक निवडा :
- यादी :**
 दिग्दर्शन, प्रभावीत करणे, प्रेरणा देणे, निगराणी करणे, मार्गदर्शन करणे, आदर्श दाखविणे
- पर्याय :**
 (1) नियोजन (2) नियंत्रण (3) नेतृत्व (4) आयोजन (5) प्रशासन (6) आकृतीबंध
- (A) 6
 (B) 2
 (C) 3
 (D) 5

46. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Presage variables	(1) Concern outcomes of teaching
(ii) Context variables	(2) Concern characteristics of environment
(iii) Process variables	(3) Concern characteristics of teachers
(iv) Product variables	(4) Concern actual teaching activity

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(3)	(1)	(4)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(1)	(2)	(4)

46. यादी I व II जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकांमूधन योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

यादी II

(i) प्रिसेज चले	(1) अध्यापन निष्पतीशी संबंधित असतात
(ii) आशय (कॉन्टेक्ट) चले	(2) वातावरणाच्या गुणधर्माशी संबंधित असतात
(iii) प्रक्रीया (प्रोसेस) चले	(3) शिक्षकांच्या गुणवैशिष्ट्यांशी संबंधित असतात
(iv) परिणाम (प्रॉडक्ट) चले	(4) प्रत्यक्ष अध्यापन कार्याशी संबंधित असतात

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(3)	(1)	(4)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(1)	(2)	(4)

47. The evaluation of present operations and projection of future planning and budget development requires :

- (A) Cost Analysis
- (B) Situational Analysis
- (C) Resource Planning
- (D) Pilot Implementation

48. Excessive body fat is associated with decreased athletic performance in activities which require the following factors "

- (1) Speed
- (2) Balance
- (3) Endurance
- (4) Agility

The correct answer is :

- (A) (1) and (2)
- (B) (1) and (2) and (3)
- (C) (1) and (3)
- (D) (1), (2), (3) and (4)

47. विद्यमान व्यवहारांचे मूल्यमापन भविष्यातील नियोजनाच अंदाज व अंदाजपत्रक निर्मितीसाठी हा घटक आवश्यक असतो :

- (A) मूल्य विश्लेषण (कॉस्ट अॅनालिसिस)
- (B) परिस्थितीजन्य विश्लेषण
- (C) साधनसंपत्ती नियोजन
- (D) मार्गदर्शी चाचणी/प्रयोग अंमलबजावणी

48. शरीरातील बेसुमार मेदाच्या प्रमाणाचा, ज्या क्रीडाबाबीत पुढे दिलेले घटक लागतात, अशा बाबींमधील कार्यमान घटण्याशी संबंध आहे. हे घटक ओळखा :

- (1) वेग
- (2) समतोल
- (3) दमदारपणा
- (4) दिशाभिमुखता

उचित पर्याय आहे :

- (A) (1) व (2)
- (B) (1), (2) व (3)
- (C) (1) व (3)
- (D) (1), (2), (3) व (4)

49. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Inferential statistics	(1) used to describe data
(ii) Parametric statistics	(2) used when data is normal
(iii) Descriptive statistics	(3) used when data is non-normal
(iv) Non-parametric statistics	(4) used to draw conclusions

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (4)	(1)	(2)	(3)
(B) (4)	(2)	(1)	(3)
(C) (4)	(3)	(1)	(2)
(D) (4)	(3)	(2)	(1)

49. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमूधन निवडा :

यादी I	यादी II
(i) अनुमानात्मक सांख्यिकी	(1) माहितीचे वर्णन करण्यासाठी वापरली जाते
(ii) पॅरामेट्रीक (प्राचलनीय) सांख्यिकी	(2) जेव्हा माहिती प्रसामान्य असते तेव्हा वापरतात
(iii) वर्णनात्मक सांख्यिकी	(3) जेव्हा माहिती सामान्य नसते तेव्हा वापरतात
(iv) नॉन-पॅरामेट्रीक (अप्राचलनीय) सांख्यिकी	(4) निष्कर्ष काढण्यासाठी वापरली जाते

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (4)	(1)	(2)	(3)
(B) (4)	(2)	(1)	(3)
(C) (4)	(3)	(1)	(2)
(D) (4)	(3)	(2)	(1)

50. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I	List II
(i) Carbo-hydrates	(1) Speed up chemical reactions within cells
(ii) Vitamins	(2) Supply energy to muscles
(iii) Minerals	(3) Form muscles, bones, enzymes
(iv) Protein	(4) Aids in growth and maintenance

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (2)	(1)	(4)	(3)
(B) (2)	(1)	(3)	(4)
(C) (1)	(2)	(3)	(4)
(D) (3)	(1)	(4)	(2)

51. In an experimental study, the research scholar has completed control over :

- (A) Dependent variables
- (B) Intervening variables
- (C) Control variables
- (D) Independent variable

50. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) पिष्टमय पदार्थ	(1) पेशींतील रासायनिक प्रक्रीया जलद करणे
(ii) जीवनसत्वे	(2) स्नायूंना उर्जा पुरविणे
(iii) क्षार/खनिजे	(3) स्नायू, हाडे, वितंचक घडविणे
(iv) प्रथिने	(4) वाढ व नियंत्रणात मदत करणे

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (2)	(1)	(4)	(3)
(B) (2)	(1)	(3)	(4)
(C) (1)	(2)	(3)	(4)
(D) (3)	(1)	(4)	(2)

51. प्रायोगिक संशोधनात संशोधकाचे या चलांवर पूर्ण नियंत्रण असते :

- (A) आश्रयी चले
- (B) हस्तक्षेप चले
- (C) नियंत्रित चले
- (D) स्वाश्रयी चले

52. Match List I with List II and choose the *correct* option from the codes given below :

List I	List II
(i) Multiple sprint test	(1) Anaerobic capacity and peak anaerobic power
(ii) Multistage shuttle test	(2) Aerobic capacity
(iii) Wingate cycling test	(3) Fatigue index
(iv) 12 min run-walk test	(4) VO ₂ Max

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)	
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

52. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) मल्टीपल स्प्रिंट टेस्ट	(1) अनेरोबिक क्षमता व पीक अनेरोबिक पॉवर
(ii) मल्टीस्टेज शटल टेस्ट	(2) एरोबिक कॅपॅसिटी
(iii) विनगेट सायकलिंग टेस्ट	(3) फटीग इंडेक्स
(iv) 12 मि. रनवॉक टेस्ट	(4) VO ₂ मॅक्स

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)	
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

53. Match List I with List II and select the *correct* option from the codes given below :

List I	List II
(i) Instrumental values	(1) Help in development of wholesome personality
(ii) Economic values	(2) Useful in everyday life
(iii) Humanistic values	(3) Directly linked with physical performance
(iv) Quality of life aspects	(4) Carry experience beyond awareness and commitment

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(3)	(1)	(2)	(4)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

54. There are two basic purposes of sports training. The first is to improve performance capacity and second is to improve performance readiness. Performance readiness involves :

- (A) Fitness and conditioning
 (B) Techniques and tactics
 (C) Knowledge and understanding
 (D) Body build and body type

53. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) निमित्तभूत मूल्ये	(1) परीपूर्ण व्यक्तिमत्व जडणघडणीत मदत
(ii) वित्तीय मूल्ये	(2) दैनंदिन जीवनात उपयोगी
(iii) मानवतावादी मूल्ये	(3) प्रत्यक्ष शारीरिक कार्यामानाशी निगडीत
(iv) जीवनगुणवत्ता घटक	(4) अनुभवांना जाणीव व समर्पिततेपेक्षा अधिक उंची देणे

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(3)	(1)	(2)	(4)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

54. क्रीडा प्रशिक्षणाची दोन मुलभूत उद्दीष्टे आहेत. एक कार्यमान क्षमता सुधारणे व दोन कार्यमान तयारी सुधारणे. त्यापैकी कार्यमान तयारी म्हणजे :

- (A) सुदृढता व संस्करण
 (B) तंत्र व डावपेच
 (C) ज्ञान व आकलन
 (D) शरीर बांधा व शरीर प्रकार

55. To be successful in aerobic endurance activities you need the following :

- (1) High VO_2 max value
- (2) High percentage of ST muscle fibre
- (3) Low lactate threshold
- (4) Maximum effort

The correct answer is :

- (A) (1) and (3)
- (B) (1) and (4)
- (C) (1) and (2)
- (D) (2) and (3)

56. Compared to sedentary people, those who engage in regular moderate endurance exercise are likely to :

- (i) Have high muscle mass
- (ii) Be less anxious and depressed
- (iii) Fall asleep move quickly and sleep better
- (iv) Have reduced risk of CVD

The correct answer is :

- (A) (i), (ii) and (iii)
- (B) (ii), (iii) and (iv)
- (C) (i), (iii) and (iv)
- (D) (i), (ii) and (iv)

55. ऐरोबिक दमदारपणा कार्यमानात यशस्वी होण्यासाठी हे आवश्यक आहेत :

- (1) उच्च VO_2 मॅक्स मूल्य
- (2) स्लो ट्विच स्नायूतंतूचे मोठे प्रमाण
- (3) किमान लॅक्टेट थ्रेशहोल्ड
- (4) कमाल प्रयत्न

उचित पर्याय आहे :

- (A) (1) व (3)
- (B) (1) व (4)
- (C) (1) व (2)
- (D) (2) व (3)

56. बैठे काम करणाऱ्या व्यक्तींच्या तुलनेत नियमित मध्यम तीव्रतेच्या ऐरोबिक व्यायाम करणाऱ्या व्यक्तींना हे फायदे मिळतील :

- (i) अधिक स्नायू प्रमाण
- (ii) चिंता व नैराश्य कमी प्रमाण
- (iii) लवकर व चांगली झोप
- (iv) हृदय विकार होण्याचा धोका कमी

उचित पर्याय आहे :

- (A) (i), (ii) व (iii)
- (B) (ii), (iii) व (iv)
- (C) (i), (iii) व (iv)
- (D) (i), (ii) व (iv)

57. Look at the following experimental design equation and identify the kind of design it truly represents :

R O₁ X O₂

R O₁ O₂

(A) Static group comparison Design

(B) Pretest-post-test Randomized Groups Design

(C) Repeated Measure Design

(D) Solomon Three Group Design

58. A company designs a new instrument for the measurement of body fat. The type of validity applicable in this case would be :

(A) Criterion

(B) Predictive

(C) Concurrent

(D) Test-retest

57. पुढे दिलेले सूत्र कोणत्या प्रायोगिक अभिकल्प दर्शविते, ते ओळखा :

R O₁ X O₂

R O₁ O₂

(A) स्टॅटिक ग्रुप कम्पॅरिझन अभिकल्प

(B) पूर्व-उत्तरचाचणी यादृच्छिक गट अभिकल्प

(C) रिपीटेड मेजर अभिकल्प

(D) सोलोमन थ्री ग्रुप अभिकल्प

58. एक कंपनी शरीरातील चरबीचे मापन करण्यासाठी नवीन साधन तयार करते. अशा वेळी या साधनाची वैधता तपासताना कोणत्या प्रकारची वैधता लागू होईल :

(A) निकषात्मक

(B) प्राक्कथन (अंदाज)

(C) एकसमवायच्छेदी

(D) कसोटी-पूनर्कसोटी

59. The primary muscle group that should be strengthened for a posterior cruciate ligament injury is :

- (A) Hamstrings
- (B) Quadriceps
- (C) Adductors
- (D) Abductors

60. Blood doping and erythropoetin can enhance aerobic capacity and the performance of aerobic sport. This occurs through :

- (1) An increase in oxygen carrying capacity of blood
- (2) Increased red blood cells
- (3) Increase in total blood volume
- (4) Increase in lipolysis

The correct answer is :

- (A) (1), (2), (3) and (4)
- (B) (1), (2) and (4) only
- (C) (1) and (2) only
- (D) (1), (2) and (3) only

59. पोस्टीरिअर क्रुशिएट लिगामेंट दुखापतीनंतर या प्रमुख स्नायूची ताकद विकसित करणे आवश्यक असते :

- (A) हॅमस्ट्रिंग्स
- (B) क्वाड्रीसेप्स
- (C) अॅडक्टर्स
- (D) अॅबडक्टर्स

60. ब्लड डोपिंग व एरीथ्रोपोएटीनमुळे ऐरोबिक क्षमता सुधारतात. सुधारणा या कारणांमुळे होतात :

- (1) रक्तातील प्राणवायू वहन क्षमतांमध्ये वाढ
- (2) लाल रक्त पेशींमध्ये वाढ
- (3) रक्ताच्या एकूण प्रमाणात वाढ
- (4) लिपोलिसिस मध्ये वाढ

उचित पर्याय आहे :

- (A) (1), (2), (3) व (4)
- (B) (1), (2) व (4)
- (C) (1) व (2)
- (D) (1), (2) व (3)

61. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : Physical Education is a science.

Reasons (R) : Physical Education draws principles from different allied scientific fields.

In the context of the above two statements, which one of the following is *correct* :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) (A) is true, but (R) is false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) Both (A) and (R) are false

62. Lack of vitamin K affects wound healing because it :

- (A) Decreases clotting ability
- (B) Decreases chemical agents
- (C) Decreases collagen
- (D) Thins the blood

61. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :

विधान (A) : शारीरिक शिक्षण हे एक शास्त्र आहे

कारण (R) : विविध संबंधित शाखांच्या मदतीने शारीरिक शिक्षणाची तत्वे ठरतात.

वरील आशयासंदर्भात योग्य विधान निवडा :

- (A) (A) व (R) दोन्ही सत्य आहे व (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) सत्य आहे परंतू (R) असत्य आहे
- (C) (A) असत्य आहे परंतू (R) सत्य आहे
- (D) (A) व (R) दोन्ही असत्य आहे

62. जखम भरून येताना 'के' जीवनसत्वाच्या कमतरतेमुळे परिणाम होतो, कारण :

- (A) गोठण्याची क्षमता कमी होणे
- (B) रासायनिक पदार्थ कमी होते
- (C) कोलॅजेन कमी होणे
- (D) रक्त पातळ होणे

63. When assessing an athlete's pulse in a medical emergency, the primary site of palpation is the :
- (A) Carotid artery
(B) Jugular vein
(C) Radial artery
(D) Brachial artery
64. There are different components of training load. Among them 'Density' influences :
- (A) Volume
(B) Intensity
(C) Frequency
(D) Duration
65. There are two groups of 20 students each. Mean and S.D. of age of group A is 16 yrs \pm 2.5 yrs and Group B is 18 yrs \pm 5.3 yrs. These results confirm :
- (A) Group A is younger but Group B is more homogenous than Group A
(B) Group A is younger and is more homogenous than Group B
(C) Group B is younger and more homogenous than Group A
(D) Group B is younger but Group A is more homogenous
63. तात्काळ वैद्यकीय तपासणी करताना, नाडी शोधनाचे प्रमुख स्थान हे आहे :
- (A) कॅरोटिड धमणी
(B) जुग्युलर शिरा
(C) रेडिअल धमणी
(D) ब्रेकिअल धमणी
64. प्रशिक्षण भारांचे विविध घटक असतात. त्यावेळी घनता यावर परिणाम करते :
- (A) प्रमाण
(B) तीव्रता
(C) वारंवारिता
(D) कालावधी
65. प्रत्येकी 20 विद्यार्थ्यांचे दोन गट आहेत. 'अ' गटाचे मध्यमान व प्रमाण विचलन 16 वर्ष \pm 2.5 वर्ष हे आहे व 'ब' गटाचे 18 वर्ष \pm 5.3 वर्ष इतके आहे. हे निकाल काय सिद्ध करतात ?
- (A) गट 'अ' हा वयाने लहान असून गट 'ब' हा गट 'अ' पेक्षा अधिक एकजिनसी आहे
(B) गट 'अ' हा गट 'ब' पेक्षा वयाने लहान व एकजिनसी आहे
(C) गट 'ब' हा वयाने लहान असून गट 'अ' पेक्षा अधिक एकजिनसी आहे.
(D) गट 'ब' हा वयाने लहान आहे पण गट 'अ' हा अधिक एकजिनसी आहे

66. The two most effective sources of research problems are :

- (I) Comprehensive literature search
- (II) Colleagues and Senior faculty
- (III) Scientific interaction at Seminars
- (IV) Parental guidance

The correct answer is :

- (A) (I) and (IV)
- (B) (II) and (III)
- (C) (I) and (III)
- (D) (II) and (IV)

67. When educating a male athlete regarding side effects of steroids, include information about :

- (A) Deepening of voice
- (B) Osteoporosis and predisposition to fractures
- (C) Diabetes
- (D) Increase in muscle bulk

66. संशोधन समस्यांचे दोन सर्वात प्रभावी स्रोत हे आहेत :

- (I) सर्वसमावेशक साहित्याचा आढावा
- (II) सहकारी व वरिष्ठ शिक्षक
- (III) चर्चासत्रांमध्ये शास्त्रोक्त चर्चा
- (IV) पालकांचे मार्गदर्शन

उचित पर्याय आहे :

- (A) (I) व (IV)
- (B) (II) व (III)
- (C) (I) व (III)
- (D) (II) व (IV)

67. पुरुष खेळाडूला स्टिरॉईडच्या दुष्परिणामाबद्दल शिक्षित करताना या विषयी माहिती पुरवावी :

- (A) आवाज घोगरा होणे
- (B) अस्थिभंग होण्याची शक्यता व ऑस्टीओपोरोसिस
- (C) मधुमेह
- (D) स्नायू प्रमाणात वाढ

68. In continuous methods of training, the load administration should be continuous. Some examples of such training methods are :

- (I) Fartlek
- (II) Cross-country
- (III) Weight training
- (IV) Extensive interval training

Point out the *correct* combination :

- (A) (II), (III)
- (B) (I), (II)
- (C) (III), (IV)
- (D) (II), (IV)

69. Match List I with List II and select the correct option from the codes given below :

List I	List II
(i) Blood doping	(1) Improving energy production capacity
(ii) Phosphate loading	(2) Aerobic performance
(iii) Oxygen supplementation	(3) Blood clotting
(iv) Creatine supplementation	(4) Increase anaerobic power

Codes :

- (A) (3), (4), (2), (1)
- (B) (3), (4), (1), (2)
- (C) (4), (3), (2), (1)
- (D) (3), (1), (4), (2)

68. प्रशिक्षणाच्या कन्टीन्युअस् पद्धतीमध्ये, सातत्याने भार देणे आवश्यक असते. ह्या पद्धतीची काही उदाहरणे ही आहेत :

- (I) फार्टलेक
- (II) क्रॉस-कन्ट्री
- (III) भार प्रशिक्षण
- (IV) एक्सटेन्सिव्ह इंटर्वल प्रशिक्षण

योग्य जुळणी निवडा :

- (A) (II), (III)
- (B) (I), (II)
- (C) (III), (IV)
- (D) (II), (IV)

69. यादी I व II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) ब्लड डोपिंग	(1) उर्जा निर्मिती क्षमता सुधारणे
(ii) फॉस्फेट लोडिंग	(2) ऍरोबिक कार्यमान
(iii) ऑक्सिजन सप्लिमेंटेशन	(3) रक्त गोठणे
(iv) क्रिएटीन सप्लिमेंटेशन	(4) एनेरोबिक पावर वाढविणे

संकेतांक :

- (A) (3), (4), (2), (1)
- (B) (3), (4), (1), (2)
- (C) (4), (3), (2), (1)
- (D) (3), (1), (4), (2)

70. A wrestler has received numerous blows on her outer ears. If she continues to avoid use of headgear, she will suffer :

- (A) Hearing loss
- (B) Cauliflower ear
- (C) Concussion
- (D) Otitis media

71. Select the correct formula for calculating correlation coefficient :

- (A) $1 - \frac{6\sum fx}{N} \times i$
- (B) $1 - \frac{6\sum fd}{f} \times i$
- (C) $1 - \frac{6\sum fd}{f^2} \times i$
- (D) $1 - \frac{6\sum fd^2}{f} \times i$

70. एका कुस्तीपटूच्या कानावर अनेक आघात झाले आहेत. यानंतर तिने जर डोक्याचे संरक्षण साधन वापरण्याचे टाळले, तर तिला हे होईल :

- (A) ऐकू कमी येणे
- (B) कॉलिफ्लावर कान
- (C) मुका मार
- (D) ओटायटिस मिडिआ

71. सहसंबंध सहगुणक शोधण्यासाठी योग्य सूत्र निवडा :

- (A) $1 - \frac{6\sum fx}{N} \times i$
- (B) $1 - \frac{6\sum fd}{f} \times i$
- (C) $1 - \frac{6\sum fd}{f^2} \times i$
- (D) $1 - \frac{6\sum fd^2}{f} \times i$

72. Match List I with List II and select the *correct* option from the codes given below :

List I		List II	
(i) Body build	(1)	Body's chemical composition	
(ii) Body size	(2)	Height and mass of the body	
(iii) Body composition	(3)	Form and structure of the body	
(iv) Lean body mass	(4)	Fat free mass of the body	

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (3)	(2)	(4)	(1)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (3)	(4)	(2)	(1)
(D) (3)	(4)	(1)	(2)

73. The stages of reaction to an inquiry include :

- (A) Shock, denial, anger, depression and acceptance
 (B) Denial, anger, bargaining and adaptation
 (C) Denial, anger, bargaining and depression
 (D) Crisis, shock, post-traumatic stress and adaptation

72. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) शरीर यष्टी	(1) शरीराची रासायनिक घटना
(ii) शरीर आकार	(2) शरीराची उंची व वजन
(iii) शरीर घटक	(3) शरीराची रचना व बांधा
(iv) लीन बॉडी मास	(4) शरीराचे चरबी विरहित वजन

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (3)	(2)	(4)	(1)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (3)	(4)	(2)	(1)
(D) (3)	(4)	(1)	(2)

73. दुखापतींच्या प्रतिक्रियांच्या अवस्थांमध्ये ह्यांच अंतर्भाव होतो :

- (A) आघात, नकार, राग, नैराश्य, स्वीकार
 (B) नकार, राग, घासाघीस, अनुकूलन
 (C) नकार, राग, घासाघीस, नैराश्य
 (D) पेच प्रसंग, आघात, उपघात पश्चात ताण, अनुकूलन

74. Match the List I and List II and select the *correct* option from the codes given below :

List I	List II
(i) Nominal data	(1) One observation is greater than another
(ii) Ordinal data	(2) One observation is different from another
(iii) Interval data	(3) One observation is many units greater than another
(iv) Ratio data	(4) One observation is many times greater than another

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (2)	(1)	(3)	(4)
(C) (2)	(1)	(4)	(3)
(D) (2)	(3)	(4)	(1)

75. Given below are citations of books in a research thesis. Identify the *correct* :

- (A) Carr, G. *Sport Mechanics for Coaches (2nd ed.)*.
IL : Human Kinetics
- (B) Carr, G. (2004). *Sport Mechanics for Coaches (2nd ed.)*
Human Kinetics
- (C) Carr, Gerry. (2004). *Sport Mechanics for Coaches (2nd ed.)*
IL : Human Kinetics
- (D) Carr, G. (2004). *Sport Mechanics for Coaches (2nd ed.)*
IL : Human Kinetics

74. यादी I व यादी II ची तुलना करून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून निवडा :

यादी I	यादी II
(i) नाममात्र माहिती	(1) एक निरीक्षण दुसऱ्या पेक्षा मोठे असते
(ii) क्रमवार माहिती	(2) एक निरीक्षण दुसऱ्या पेक्षा वेगळे असते
(iii) मध्यांतर माहिती	(3) एक निरीक्षण दुसऱ्या पेक्षा अधिक प्रमाणाने मोठे असते
(iv) गुणोत्तर माहिती	(4) एक निरीक्षण दुसऱ्या पेक्षा अनेक पटीने मोठे असते

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (2)	(1)	(3)	(4)
(C) (2)	(1)	(4)	(3)
(D) (2)	(3)	(4)	(1)

75. संशोधन प्रबंधातील पुस्तकाचा संदर्भ दिला आहे. त्यातील बिनचूक संदर्भ शोधा :

- (A) कार, जी. *स्पोर्ट्स मेकॅनिक्स फॉर कोचेस् (2री आ.)*
आय.एल. : ह्युमन कायनेटीक्स
- (B) कार, जी. (2004). *स्पोर्ट्स मेकॅनिक्स फॉर कोचेस् (2री आ.)*
ह्युमन कायनेटीक्स
- (C) कार, गेरी. (2004). *स्पोर्ट्स मेकॅनिक्स फॉर कोचेस् (2री आ.)*
आय. एल. : ह्युमन कायनेटीक्स
- (D) कार, जी. (2004). *स्पोर्ट्स मेकॅनिक्स फॉर कोचेस् (2री आ.)*
आय. एल. : ह्युमन कायनेटीक्स

DEC-71313/III

ROUGH WORK